

Dosarul nr. 2ra-1415/22
(2-18076492-01-2ra-04102022)

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (jud. R. Popescu-Balta)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, R. Pulbere, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul recurentului
Alexandru Mura, avocatul Victoria Zgherea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Mura
împotriva Nataliei Lungu și Direcției Asistență Socială, Tineret și Protecție a Familiei
din raionul Anenii Noi cu privire la obligarea respectării graficului de întrevedere cu
copilul minor,

împotriva deciziei din 03 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
admisă cererea de apel depusă de apelanta Natalia Lungu, a fost casată hotărârea din
03 decembrie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central și a fost emisă o nouă
hotărâre,

c o n s t a t ă :

La data de 13 februarie 2018, Alexandru Mura a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Nataliei Lungu și Direcției Asistență Socială, Tineret și Protecție
a Familiei din r-nul Anenii Noi cu privire la obligarea respectării graficului de
întrevedere cu copilul minor.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la 10 decembrie 2012 a încheiat
casatoria cu Natalia Lungu, potrivit actului de stare civilă nr. 43 emis de Primăria
Anenii Noi. Din casatorie a rezultat un copil minor –XXXXX, născută la XXXXX.

Prin hotărârea din 04 ianuarie 2018 a Judecatoriei Anenii Noi, sediul Central,
a fost desfăcută casatoria cu Natalia Lungu, fiind determinat locul domiciliului
copilului minor cu mama - Natalia Lungu.

A menționat reclamantul că nu locuiește împreună cu pârâta de o perioadă
lungă de timp, ori, aceasta fiind deja într-o altă familie, copilul minor comun -
XXXXX, născută la XXXXX, a rămas să locuiască cu mama – Natalia Lungu.

A comunicat reclamantul că, a avut o înțelegere cu pârâta, potrivit căreia,
ultima, nu va crea obstacole la întrevederea reclamantului cu copilul minor.

Totodată, din motiv că pârâta Natalia Lungu nu îi permitea reclamantului să
comunică cu copilul minor, prin decizia Direcției Asistență Socială, Tineret și
Protecție a Familiei din r-nul Anenii Noi nr. 724 din 21 martie 2017, a fost aprobat
un grafic de întrevederi cu copilul minor după cum urmează: în fiecare zi de miercuri
tatăl va lua copilul de la grădiniță de la ora 17.00 (pîna dimineața zilei de joi când îl

va întoarce). Copilul va fi luat de către tată în fiecare a doua și a patra sâmbătă a lunii începând cu ora 9.00 și întors mamei duminică la ora 19.00.

A afirmat ulterior reclamantul, că prin decizia Direcției Asistență Socială, Tineret și Protecție a Familiei din r-nul Anenii Noi nr. 1692 din 28 septembrie 2017, a fost stabilit un alt grafic care prevedea ca în fiecare zi de miercuri tatăl va lua copilul de la gradiniță de la ora 17.00 până dimineața zilei de joi când îl va întoarce; în fiecare zi de sâmbătă la ora 10.00, tata va lua copilul de la mamă și îl va aduce duminică dimineața la ora 10.00, însă până în prezent pârâta continuă în mod abuziv să încalce graficul stabilit, mai mult pârâta de mai multe ori a plecat cu copilul peste hotarele țării, fără a-l preîntâmpina și ascunde de el copilul.

Prin urmare, a menționat reclamantul că, deoarece pârâta refuză să-i comunice informația ce ține de starea de sănătate a copilului și alte lucruri importante din viața copilului, iar la toate adresările autorității tutelare, cât și organelor de poliție de a interveni, a primit răspuns să se adreseze în instanța de judecată.

A indicat că toate adresările la organele competente și anume la Direcția Asistență Socială, Tineret și Protecție a Familiei din r-nul Anenii Noi, Inspectoratul de Poliție nu pot influența comportamentul pârâtei, ori, Direcția nu este un organ competent de a obliga pârâta să respecte graficul de întrevederi, acesta fiind cu titlu de recomandare.

A mai menționat reclamantul că potrivit informației, eliberată de Poliția de Frontieră, pârâta a traversat hotarele RM împreună cu fiica în perioada august 2017 - ianuarie 2018 (fără a cere acordul reclamantului).

A susținut reclamantul că, comportamentul inadecvat al pârâtei îi încalcă dreptul la educarea și creșterea fiicei sale și la fel dreptul copilului la comunicarea cu tatăl său și alte rude.

Prin hotărârea din 03 decembrie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, s-a admis parțial acțiunea.

S-a obligat Natalia Lungu, să respecte decizia Direcției Asistență Socială, Tineret și Protecție a Familiei din r-nul Anenii Noi nr. 1692 din 28 septembrie 2017 prin care a fost aprobat graficul de întrevederi a lui Alexandru Mura cu copilul minor XXXXX, născută la XXXXX.

S-a încasat de la Natalia Lungu în beneficiul lui Alexandru Mura, cheltuielile de judecată pentru acordarea asistenței juridice în marime de 2500 lei.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 11 februarie 2021 și ulterior la 08 noiembrie 2021, Natalia Lungu a depus cerere de apel, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 03 decembrie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 03 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de apelanta Natalia Lungu, a fost casată hotărârea din 03 decembrie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii depuse de către Alexandru Mura.

În motivarea deciziei emise, instanța de apel a conchis că, soluția dată de prima instanță este în contradicție cu circumstanțele cauzei, instanța nu a constatat corect toate circumstanțele, concluziile fiind neîntemeiate și contradictorii cu materialele cauzei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că prin decizia Direcției Asistență Socială, Tineret și Protecție a Familiei din r-nul Anenii Noi din 21 martie

2017 a fost stabilit graficul de întrevedere și participare la educația copilului minor XXXXX, născută la XXXXX cu tata Alexandru Mura, modificată ulterior la 28 septembrie 2017, după cum urmează: s-a stabilit graficul de întrevedere și participare la educația copilului minor - XXXXX cu tata - Alexandru Mura, prin care tata în fiecare zi de miercuri va lua copilul de la grădinița de copii care o frecventează copilul de la orele 17.00 și îl va întoarce joi dimineața tot la grădiniță; în fiecare zi de sâmbătă la ora 10.00 tata va lua copilul de la mama și îl va întoarce duminică dimineața la ora 10.00; s-a atenționat părinții și rudele să nu creeze situații de conflict în prezența copilului minor, să nu monteze negativ copilul împotriva celuilalt părinte, să se comporte respectuos unul cu altul, astfel să nu pericliteze echilibrul psihic și starea sufletească a copilului.

În cadrul examinării cauzei civile în instanța de fond, pârâta/apelantă a depus cerere prin care l-a informat pe Alexandru Mura și Direcția Asistență Socială, Tineret și Protecție a Familiei din r-nul Anenii Noi despre necesitatea de a pleca peste hotarele țării cu copilul minor.

Din cererea menționată se evidențiază că Natalia Lungu a explicat faptul, că tatăl copilului minor Alexandru Mura poate avea întrevederi cu copilul minor în afara țării, iar ulterior va comunica locul aflării sale.

La fel, în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, reprezentantul apelantei a prezentat dispozitivul deciziei din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a dispus admiterea cererii de apel declarată de avocatul Liliana Leanca acționând în interesele Nataliei Lungu, s-a casat parțial hotărârea din 01 aprilie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată declarată de Natalia Lungu și s-a recunoscut ca neîntemeiat refuzul lui Alexandru Mura privind domicilierea copilului minor – XXXXX, peste hotarele Republicii Moldova, împreună cu reclamanta Natalia Lungu și s-a permis ieșirea și domicilierea copilului minor - XXXXX, peste hotarele Republicii Moldova, fără acordul lui Alexandru Mura, tatăl copilului minor. Decizia care are putere legală a devenit irevocabilă prin neatacare de către intimat.

Astfel, în atare circumstanțe, instanța de apel a constatat că, în urma plecării apelantei peste hotarele țării împreună cu copilul minor, la un alt loc de trai în Federația Rusă, deciziile Direcției Asistență Socială, Tineret și Protecție a Familiei din r-nul Anenii Noi privind stabilirea graficului de întrevederi și participare la educația copilului minor – XXXXX cu tatăl – Alexandru Mura, au devenit caduce și nu pot fi îndeplinite fără încălcarea drepturilor apelantei și copilului minor, inclusiv dreptul la libera circulație.

La caz, Colegiul a statuat că Natalia Lungu a informat partea interesată despre necesitatea de a pleca peste hotarele țării, astfel, nu poate fi constatat încălcarea dreptului reclamantului/intimat la întrevederea copilului său minor, fiind aplicabile prevederile art. 64 alin. (2³) Cod de procedură civilă, apelanta fiind obligată să asigure comunicarea copilului minor cu tata prin intermediul tehnologiilor informaționale sau prin alte mijloace, precum și posibilitatea vizitării copilului minor de către Alexandru Mura, la locul de trai al copilului.

Subsecvent, instanța de apel a reiterat că reclamantul/intimat nu a prezentat careva probe în vederea susținerii poziției sale în instanța de fond și anume faptul că apelanta îl împiedică la întrevederea cu copilul său minor, iar adresările acestuia la organele competente din Republica Moldova pentru a soluționa problema dată nu

permite de a concluziona efortul acestuia nemijlocit la acțiunile de întrevvedere a copilului.

Tot aici, instanța de apel a menționat că copilul minor – XXXXX este înmatriculat la școala din Federația Rusă, or. XXXXX, regiunea XXXXX, fapt confirmat prin certificatul prezentat de către apelantă, astfel, în situația determinată, s-a constatat cu certitudine, că instanța de fond nu a luat aceste circumstanțe în considerație la emiterea hotărârii contestate.

Totodată, la materialele cauzei, la referința prezentată de către intimat, în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, au fost prezentate procesele - verbale eliberate de către executorul judecătoresc, Alexei Stolearenco, privind constatarea imposibilității de executare, din care reiese că intimatul încearcă să facă legătura cu copilul minor și apelanta, prin intermediul telefonic, însă fără succes.

Colegiul civil a considerat că probele în cauză nu pot fi considerate plauzibile, ori acesta a prezentat efectuarea apelurilor telefonice la un anumit termen, iar faptul că la momentul dat, apelanta sau copilul minor nu a recepționat apelurile telefonice nu poate fi stabilită ca circumstanță de eschivare sau încălcare a drepturilor lui Alexandru Mura, în calitate de tată.

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, intimatul a menționat că a făcut vizite în Federația Rusă pentru a avea întrevederi cu copilul minor, însă în acest sens, conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, la fel nu a prezentat careva probe.

În concluzie, instanța de apel a considerat că o dată cu schimbarea circumstanțelor pe parcursul a mai multor ani, după emiterea graficului de întrevederi și anume din anul 2017, reclamantul/intimat nu a prezentat nici un înscris sau cerere, prin care să se adreseze Direcției Asistență Socială, Tineret și Protecție a Familiei din r-nul Anenii Noi în vederea solicitărilor de a fi schimbat graficul de întrevederi cu copilul minor, ori în acest sens cunoștea cu certitudine că copilul minor se află cu mama peste hotarele țării.

Din aceste considerente, Colegiul a concluzionat că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a admite cererea de apel depusă de apelanta Natalia Lungu, a casa hotărârea din 03 decembrie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central și a emite o nouă hotărâre de respingere a acțiunii depuse de către Alexandru Mura.

La 12 septembrie 2022, reprezentantul recurentului Alexandru Mura, avocatul Victoria Zgherea, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 03 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău cu menținerea hotărârii din 03 decembrie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central.

În motivarea recursului depus, recurentul Alexandru Mura, a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor legale aplicabile speței.

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 05 octombrie 2022 (f.d. 7, vol. II), instanța de recurs a comunicat intimațiilor recursul depus, informând despre necesitatea depunerii referinței.

Referință la cererea de recurs depusă, în temeiul art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 03 mai 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 12 septembrie 2022.

Materialele cauzei atestă expedierea prin intermediul oficiului poștal și poștei electronice a copiei deciziei integrale participanților la proces la 13 iulie 2022, conform scrisorii de însoțire (f.d. 221, vol. I). Astfel, cererea de recurs declarată este depusă în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de reprezentantul recurentului Alexandru Mura, avocatul Victoria Zgherea, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererile de recurs se consideră inadmisibile în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, cererea de recurs declarată de reprezentantul recurentului Alexandru Mura, avocatul Victoria Zgherea, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, procedura admisibilității

constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII, Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera ca fiind inadmisibilă cererea de recurs declarată de reprezentantul recurentului Alexandru Mura, avocatul Victoria Zgherea.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de reprezentantul recurentului Alexandru Mura, avocatul Victoria Zgherea, împotriva deciziei din 03 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat